

Szerkesztőségi Iroda:

Főpác, Csulak-féle ház,
hová a lap szellemi részét
illető közlemények
küldendők.

Kiadó hivatal

Pollák Mór könyvnyomdája,
hová a hirdetések és
előfizetési pénzek
bérmentesen intézendők.

NEMERE.

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdászati lap.

A háromszéki „Házilap-egylet” és a „sepsi-szentgyörgyi önkényes tűzoltó-egylet” hivatalos közlönye.

Megjelenik ez a lap hetente
kint kétszer:
csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési feltételek:
Helyben házhoz hordva, vagy
vidékre postán küldve

Egész évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyedévre . . . 1 frt 50 kr.

Hirdetmények díja:

3 hasábsos petit-sorért, vagy
annak helyéért 6 kr.

Bélyegdíj külön 30 kr.

Nyitlár sora 15 kr.

Budapest, 1879. február 23.

n. Foly az országgyűlésen a költségvetési vita; az ellenzék azon elhatározott szándékkal intézi a kormány ellen támadásait, hogyha csak lehetséges, ezt megbuktassa.

A nép látja ezt a szándékot s érdekelten kérdezősködik azon figyelmet érdemlő körülmény iránt, hogy hát vajon mi haszna lenne a kormányváltásból az országnak, s mivel az ellenzék hírlapjaiban s felszólalásaiban azt hirdeti, hogy aggasztó pénzügyi helyzetünknek a kormány rossz gazdálkodása s a külügyi politika iránya az oka; a közvélemény kérdése azon két kérdés körül forog, hogy mi garanciát nyújt a kormányra törő ellenzék az általa hirdetett s követelt jobb gazdálkodás iránt s hogy képes-e külügyi politikánk irányát megváltoztatni s Bosznia s Hercegovina okkupációját — mint igen költséges dolgot — abba hagyni?

Bármily sürgősség és gyakran tétetett is: fel az ellenzék e kérdés, nem volt képes még csak megközelítőleg kielégítő feleletet sem adni. Nevezetesen maga az ellenzék is elismeri az új 100 millió adósság fölvetelésének szükségét, mert az szükséges a Kerkapoly-féle ropant terhes rövid lejáratú 153 millió kölcsön folyó évi augusztus 1-én esedékes második felének 76 $\frac{1}{2}$ millióan beváltására. E 153 millió kölcsön pedig még a füző előtt köttetett részben ugyanazon férfiak által, kik akkori kormányzásaikból mostani ellenzéki helyükre jutottak s nagyon jól tudják, hogy amaz általuk kötött kölcsön főoka volt M.-ors. hitelvesztettségének, melyet épen a Tisza-kormány javított, lassanként kitarós s az ország anyagi helyzetének javításában eredményes törekvéssel. Az ő kormány működésüket a deficit évről évre mutatkozott fokozódása, könnyelmű, nagy teherrel járó s az ország hitelet aláadás adósságcsinálás jellemezte; míg a Tisza-kormány négy évi működése alatt egyharmadára szállította le a Kerkapoly idejében már 60 millióra növekedett deficitet s evel Magyarország hitelképessége iránt a külföldön jobb véleményt alkotván, az előbbi terhes adósságok konvertálására lehetőségessé tette a magyar rente megteremtését s evel hitel dolgában hasánsknak a nyugati országok sorába való fölvetelét.

Ha tehát a mostani ellenzék a Tisza-kormányt pénzügyi tényei tekintetében összehasonlítjuk, az összehasonlítás erősen a kormányt követelő ellenzék hátrányára üt ki.

A mi pedig a külpolitika iránti állásfoglalást illeti, arról ne is beszéljünk; az ellenzék, mely míg abból kitűnő fegyvert velt kovácsolhatni a Tisza-kormány ellen, oly élesen s szűnnélkül izgatott Andrassy politikája ellen, — Bosznia s Hercegovina elfoglalása ellen, — irta már becsülésreméltó önmegtartóztatással kijelenti, hogy a befejezett tényeket respektálja, más szóval Bosznia s Hercegovina elfoglalását abba hagyni nem kívánja (s hazafiságáról föltesszük, hogy e tényt nem respektálná, ha annak hasznossági tekintetében eddigi nézetétől teljesen eltérő meggyőződésre nem jutott volna). Követelése csak az, hogy ama két kormány adminisztrációja iránt az intézkedés alkotmányos uton történjen s a ráfordítandó költségek minimumra szállítsanak le. E kívánatot azonban eredeitlen a kormánypart legsajátabb tulajdonai s e kívánatok a Tisza-kormány által jogosoknak s elengedhetetleneknek tekintetnek s a mi különösen a most napirenden levő pénzügyi kérdést illeti, csak a napokban jelentette ki nagy budgetbeszédében gróf Szapáry pénzügyminiszter, midőn némi tájékoztatást nyújtott pénzügyi helyzetünk javítására vonatkozó terveiről, miszerint

Bosznia s Hercegovina adminisztrációjának mulhatlanul oly módon, oly egyszerű alapon kell berendeztetnie, hogy annak költségeit fedezzék ama tartományok jövedelmei. E tétel a Tisza-kormány pénzügyi programjának sarkalatos pontját képezi.

De hát talán van valami új pénzügyi terve az ellenzéknek pénzügyeink rendbehozatalára a jövőben? — kérdi a közvélemény, mely gondolni sem tud oly állandó igényt, mint amilyen a Tisza-kormány elfoglalása iránt viseltetik, megfelelő jogalap nélkül.

Nem tudjuk, hogy ily pénzügyi terve volna az ellenzéknek. — Mint mondjuk, ez is új, könnyebb adóssággal vett régi terhes adósságaink konvertálását végrehajthatni s az okkupáció bevégzett tényének elismerésével kiadásaink terhet egyáltalán az okkupáció költségeinek törlésével sem könnyítheti. De mégis — majd elfelejtjük — van ily terve, mely abban áll: mi nem tudunk ugyan módot terheink rögtön apasztására, jövedelmeink szaporítására; de mi egyáltalán nem hiszünk a kormányi előterjesztések megbízhatóságában sem, azért akarjuk, hogy küldjön ki a ház egy 25 tagu bizottságot az ország anyagi helyzetének megvizsgálására véget, — melynek aztán kötelessége lesz észleletei alapján módokat kitalálni pénzügyi állapotunk megjavítására s e módok iránt javaslat tételére.

Hanem hát fájdalom, — e terv csak olyan stessék, lássék-féle, mert hisz az egész országgyűlés egyenként s összesen nem bír ily rögtönhatású mentő tervet kisütni, hogyan tudna hát akkor a kiküldendő 25 ember? Az országgyűlés ugyan ezek kiküldésével kijelenténe ország világ előtt, hogy nem bízott a kormányban, de a dolog érdemére nézve nem csinálna hasznos dolgot egy szikrányit sem. Hanem hát az ellenzék is tudja ezt s ha mégis ide vágy indítvány, akkor azt bizonyítja, hogy neki e lépéssel, melynek pénzügyi javulástunkat illetőleg teljes haszontalanságát ismeri, csak a kormány iránti bizalom megrendítése ennek alapján megbuktatása s helyének a maga javára leendő lefoglalása a célja.

S ez az igazi. Már régi dolog, hogy hazánknak kezdettől fogva főforrása, miszerint a házban a küzdelmek sohasem vitális érdekek s irányelvek körül forognak, hanem a kormányzás maga tekintetű öncélnek, melynek elérésért meg kell feszíteni az erőt — s fölhasználni minden tisztességes és nem tisztességes fegyvert. Utóbbiak közé tartozik a kormányon levő férfiak gyors lejárata, odiosus ráadások, rágalmozások által s a régóta munkába vett kísérlet személyes gyanúsítások, becsmérlések által a kormány partját terrorizálni, elkedvetleníteni s zászlóhagyásra kényszeríteni.

Jókai legutóbbi beszédében találólag s nyomosan hánnyta ezt szemére az ellenzéknek, annak vesztélyességét is kimutatta:

„A pártok vádaskodásai szerint nincs többé köztisztviselői hazafi az országban. Egyik párt megőrli a másikat, ma megőrlik ezt, utána következnek önök (a baloldaliak mutat), — akkor majd megőrli önöket a szélső párt s aztán az majd megőrli önmagát, (derűltéssel) épügy, mint a francia forradalomban először lenyaktulították az igazi arisztokratákat, aztán azokat, a kikre ráfogták, hogy arisztokraták, aztán a girondistákat s végül a terroristák egymást. De még Robespierre humánus volt ellenfeleihez önkéhez hasonlítva. A terroristák előbb megölték ellenfeleiket, aztán eltemették őket, de önök előbb eltemetnek minket s aztán mindennap önök.” (Tetszés jobb felől)

Meg vagyunk győződve, hogy az ellenzék minden terrorizmusa se lesz képes a kormánypartot szétrobbantani, mely csak egy jobbért hagyná el a Tisza-kormány zászlaját; az ellenzék pedig a mostani kormánnyal sem multjára, — sem mostani tervtelensége folytán kiszámítható jövőjére nem bírja ki az összehasonlítást.

* Brassóból írják lapunknak: Itt tegnap, e hó 23-án délután a románok a „Nro. 14”-ben nagy népgyűlést tartottak mely hálafeleletet intézett a görög kelet és görög kath. érsekekhez a Bécsbe tett utazásért és szöszölésért az állam nyelve ellen. Volt „sa traiesca” quantun satis, de valami nagy öröm még sincs.

* A magyar rente eladása mindig jobban megy, úgy hogy bizonyossággal várják, hogy a régiebb rentecímek február végével el lesznek helyezve és az új címek eladása március elejével kezdett fogja vehetni. A pénzügyminiszter el van határozva, az európai pénzpiac ezen kedvező dispoziációját felhasználni és az új kölcsöntörvény alapján fedezendő pénzügyi szükségletet további rente-eladás útján beszerezni.

* Román Miron érsek-metropolita, a „Hon” szerint, egyházhíveivel körlevelet szándékszik intézni, válaszul a hozzá több oldalról intézett felterjesztésekre, mely körlevél által az érsek megnyugtathatni kívánja a felizgatótt kedélyeket. Szép szándék. Csak hogy egyszerűbb lett volna nem izgatni fel k kedélyeket.

A képviselőház február 22-iki ülése Zsedényi Ede végtisztessége miatt csak déli egy óráig tartott. A három órányi idő alatt ismét csak három szónok beszélt; s a költségvetési vita ebben a tempóban eltarthat vagy három hónapig. Szerencsére a ház elhatározta, hogy üléseit hétfőtől kezdve az általános vita befejeztéig egy órával meghosszabbítja, dacára annak, hogy a szóbal nagy hévvel és lelkesedéssel védte a polgári gyomrok ősi jogát a két órai ebédre.

A szónokok elsje Degré Alajos volt a bal-szélről. A szónok pártállásához képest nagy mérsékletet igyekezett kifejteni kritikájában; kár azonban, hogy a költségvetés általános tárgyalásánál nagyon elmerült az apró részletekben; még azt is megtudtuk, hogy egy érdemes vasúti tisztviselő fiacskának könyve mennyibe kerülnek; hogy az illetőnek netáni kis lánykái mit csinálnak, arról nem nyertünk felvilágosítást.

A szabadelvű pártnak egy tekintélyes tagja szólalt fel aztán Kemény János báróban, ki egy rövid erőteljes felszólalásban festelte himezett képét közgazdasági állapotainkban, s érintette meg futólag a hibákat, melyeket nézete szerint törvényhozásaink elkövettek, s az eszközöket, melyeket azok orvosására szükségessé tartsanak. A szónok az eszközöket leginkább belörvényhozásunk eddigi intézkedéseinek átalakításában, s az adóképesseget megtámadó intézkedések egyszerű megszüntetésében keresi.

Az egyesült ellenzék a kormánypart támadásait folytán csakugyan jónak látta a tudósok után most már katonáit is a harcba küldeni. Apponyi Albert gróf mondott egy órai beszédet, melyet nem tartózkodunk jelesen elismerni; habár ezzel tán semmit sem mondottunk. Apponyi sokkal tehetesebb és gyakorlottabb szónok, hogysen egy beszédet egészen elejtjen. Akármennyire ne legyen is igaza; a szónoki formának teljesen, a szónoki hatásnak bizonyos fokig mindig uralma marad. Ez nagy áldás a szónokra, de nem mindig áldás az ügyre nézve. Apponyi azon beszédének voltak erős, voltak nagyon gyenge részei. Erre nézve ítéletünk nem a szerint alakul, a mit az oppozíció többé vagy kevésbé helyeselt. Az oppozíció a megtámadtatás szokatlan érzetében már olyan szükségét érezte az éles visszavágásnak, hogy Apponyi rípostjaira, letett legyen jók, vagy (mint a Lángnak szóló gyanúsítás) kissé silányok, a szó legszorosabb értelmében kézzel-lábbal igyekezett gyönyörködésének kifejezését adni; és némelyek közülök csakugyan úgy jártak, mint az Apponyi ur által felfedezett furcsa színházlátogató, hogy akkor tört ki belőlük lökésenkint — éljenési és tapsolási kísérletek alakjában — egy darab lelkesedés, a

mikor az elnök már nagy sietséggel igyekezett az oszladó házát a jövő ülés napirendje felől felvilágosítani.

A bolgár nemzetgyűlés elé, mely 22-én volt Tirnovában megnyitandó, feszült érdekekkel tekintenek minden oldalról. A tulzók törekvéseivel szemben a konzervatív elemek sorakozni igyekeznek s követendő maguk tartása iránt előleges értekezletekben állapodtak meg. Így ilyen értekezlet volt febr. 15-én Ruscukban Grigorije metropolita lakásán; több képviselő és számos előkelő polgár vett benne részt, s egyhangulag abban történt megállapodás, hogy a bolgár nép kívánságainak méltó kifejezését kell ugyan adni, de számba kell venni egyúttal a tényleges helyzetet s nem szabad a nemzetgyűlésen oly indítványokkal föllépni, sem a talán más oldalról teendő oly indítványokat pártolni, melyek a helyzet kényszerűségébe ütköznek. Elhatározatott, hogy Tirnovában e célból erős és öntudatos párt alakíttassék. Az orosz kormány állítólag támogatja a mozgalmat. — Másrészt a bolgár nemzetgyűlés mohamedán tagjai is igyekeznek egymás közt megállapodásra jutni, s a mérsékeltberek arra törekednek, hogy a mohamedánok általánosan ne váljanak külön bolgár honfirtaikkal jónabb részétől. A mohamedánok főleg három kívánsággal fognak a nemzetgyűlésben föllépni, u. m. hogy a vakuf-javak (egyházi birtokok) terjedelme és értéke állapíttassék meg, a mohamedánok hadkötelezettsége szabályoztassék, s a mecsetek és mohamedán iskolák igazgatása tekintetében autonómia adassék nekik. Valószínű, hogy a 42 mohamedán képviselő ez alapon szilárdul összetartó pártot fog képezni, a többi kérdésekben pedig a mérsékelt konzervatív párttal fog együtt haladni. — Hogy e szövetség hasznára lesz-e a konzervatív pártnak, az persze még kérdés, mert a fanatikus tulzók ebből alkalmasint csak újabb fegyvert fognak kovácsolni a mérsékelt elemek terrorizálására.

Bukarestből.

— Saját leveleznöknél —

Bukarest, 1879. február 21.

A bukaresti közönség sok és nevezetes mulatságoknak örvend; eltekintve a sok bálokat, melyeket vendégülösök, társaságok, egyetek rendeznek, eltekintve a számos álarcos bálokat, jelenleg két nevezetesség időzött a fővárosi közönség élvezetes szórakoztatása végett. A nemzeti színházban Rossi, a híres tragoediához vendégzerepel nagy és válogatott közönség előtt. Jegyekhez csak nagy bajjal lehetett jutni s legtöbbször nem is kaphatni a felemelt nagy árak dacára is. A „Dacia“ helyiségében Jonescu ur igazgatása alatt válogatott énekesnők, gymnasticusok működnek. Itt van jelenleg miss Vanda, híres gymnasztikus, ki nem hiába bámulat tárgya a levegőben való uotérhetetlen művészies játéka által. Feltűnő szép alak erősen kifejlett izmokkal, összhangzó testalkattal. — Minden zóját nagy közönség nézi a tetszésnyilvánítások rákos kifejezése mellett. — Közlebből itt lesznek „Estudiantina Figaro“ spanyol mandolin művészek tagjai is.

A mi a magyarokat illeti, — az idén hét bál rendeztetett; egyik a bukaresti ev. ref. egyház által február 15-én egy orgona felállítására; a másik február 22-ikén lesz a „bukaresti magyar társulat“ által adva — saját könyvtára gyarapítására.

Ó császári és apostoli királyi Felsőgeik, I. Ferenc József és Erzsébet királyné ezüstlakodalmának ünnepélyében a bukaresti honpolgárok is részt vesznek, még pedig a „magyar társulat“ mint magyar egylet, és az osztrák-magyar telep. Az első egy művésziesen, de egyszerűen kiállított felirat, az utóbbi pedig egy díszes és költséges felirat által. Mindkettő gyűjtések által egy mararadandó és ezen napra emlékeztető alapítványt is ohajt tenni. — A „magyar társulat“ egy dalárdát alkotott s e végett saját pénztárából zoo frankot szavazott meg. Az osztrák-magyar telep pedig a Bukarestben élő osztrák-magyar polgárok árvaínak segélyezésére szándékozik egy alapot teremteni. — Mindkét cél elég üdvös s sikert kívánunk a kivitelhez.

Arab-Tabiából való visszavonulása a román hadseregnek, mit kénytelen volt Európa beleszólására megtenni — keserűséggel töltik el újból a románokat a muszka barátság iránt. De az ellenzéki lapok a kérdés megfejtését nem a muszkában — hanem a kormányban keresik. Két lap áll előttem, mindkettő a Bratianu Rosetti-kormányt vádolja a románokon történt ez újabb megaláztatásért is.

A „Timpul“ így szól: „Elég rossz, hogy ez a kérdés ennyire jutott; elég rossz, hogy Oroszország kinez bennünket, mint valami legyőzött ellenséget; elég rossz! De hát mindezekért Oroszországot kell hibáztatnunk? Ki jogosan itél, nemmel felel, mivel

mindebben a radical kormány a hibás. Avagy nem a tiszta radicaloknak kell tulajdonítanunk nagy részben mindazokat a bajokat, mik rajtunk a szomszéd hatalmasság által történtek és történnek.“ — Itt aztán tényekben mutatja ki eleitől kezdve a kormány magatartását Muszkaországgal szemben, a mely tények a muszka bejövételtől egész a legutolsó időig történtek s végül kimondja, hogy „ez a szolgágnak gyümölcse a radical kormánynak hatalomra jövele óta.“

Még keményebb szavakban fakad ki a „Rosboiul“.

X. X.

A románok a magyar nyelv ellen

Fogarasz, 1879. február 23.

Tekintetes szerkesztő ur!

Mióta nem volt alkalmam becses lapját tudósítani, nagy dolgok történtek az állam nyelve ellen az erdélyrészi görög keleti érsek részéről. Ezt a szelid lelkű főpástorát némely 48-beli matador beleugratta az oppozícióba és felküldötte Bécsbe, a mint mondani szokták, „la Imperatu“, azaz a császárhoz. „Mentem, jöttem“, mondhatja Roman Miron főpap; de nem mondja ám azt is: „győztem!“ Elmultak a 48-beli boldog reakcionárius idők, midőn hátmögött osztogatták Bécsből ama vészes tanácsokat, melyek a legborzasztóbb polgárháborút idézték volt elő. Ma már maga a Bécsben járt főpap is a nagyszabani híres tüntetés alkalmával is Baritü főmatadornak félórát tartó hosszú beszédére is csak annyit felelt: „Succesulu ulterioru nu este siguru“, azaz „a további sikerem bizonyos“.

No hát ezért beszélhetett Baritü félórát és elégethetek vagy kétszáz fáklját! Vájlék egészségükre!

Zörögnek a mi brassói, nagyszabeni román lapjaink az államnyelv ellen, égethetik a fáklját, hogy annál világosabban láthassák a bécsi zarandokolás hiábavalóságát.

Az a szép, hogy a nevezett lapok szerkesztői mind jól tudnak magyarul. — Mi lehet oka annak, hogy ebben a jótéteményben sehogy sem akarják részesíteni az egész natiót? Azt mondják, hogy ha minden oláh megtanul valamiképp magyarul: vége lesz a nationak, elolvad, mint a vaj a forró krumpli között. Ez nem elég, még vallás is elveszt az egész natio. A magyarajku görög keleti már nem lenne keresztyén. Ez aztán logica romana! — Milyen jók ezek az állítások madárijszóknek!

Szerintem nem így áll a dolog. Másutt „liegt der Hund begraben“.

Azon román tudósok, kik magyarul jól tudnak, nem akarják, hogy az közös kincsese vájlék, mert akkor a natio másnyelvű lapokat is olvasna — s így nem tartaná szentírásnak azt, a mit Nagyszabeni és Brassóban ma oly drága pénzért árulnak. Haj, az nagy baj lenne! — Rajta tehát, ijesszük meg a natiót, hogy a magyar el akarja venni a limbát. Így aztán nem fog minden bocskoros paraszt fia magyarul beszélni, hogy még miniszter is lehessen belőle. Azt hiszem, hogy a szerkesztő ur is igen jól tudja, hogy még az utolsó paraszt falunak is megvan az ő arisztokráciája, hát miért ne lehetne meg nálunk is egy egész nationak?

Nem tréfa ez, a miket én itt írok.

Van azonban a nationak néhány olyan ábrándos fia is, a kik úgy jártak azzal a Trefort-féle törvényjavaslattal, mint az ábrándos leány, aki fején egy kosár tojást vitt volt — nem tudom, Balázsfalvára-e, vagy Fogaraszra, elég az hozzá, hogy a kosár lebukott, a sok tojás pocskóká lett és a gazdag férj, a szép palota eltűntek s így Tündér Ilonából megint Mariutia lett.

Mennyi fényes ábrándot tett tönkre az a törvényjavaslat: Pocutia, Marmatia, Csisióna és más szép országok elrepültek és ezek helyett ott áll „Ungaria“ ó nagysága s még sarkantyú sincs papucsán, hogy gulyolódni lehetne: „cu pinte ni unguresci“.

Baj, bizony baj ez, de ki tehet róla, ha a történelem eseményei nem ismétlődnek s a successus nem certus?

Eberfl.

Zsedényi Ede végtisztessége.

— 1879. február 22. —

Február 22-én délután 2 órakor a szuperitendensek és az evangélikus egyház előjárói Zsedényi lakására mentek, hogy holttestét az evangélikus templomba átkisérjék. Győry Vilmos evangélikus lelkész mondott rövid beszédet a halottas háznál; azután feltették a koporsót a gyászkoocsra, melyet a koszorú egész özőne borított. A szabadelvű párt, az egyesült ellenzék, a pártion kívüli képviselők, a képviselőházi elnökség koszorúit tűntek ki a többiek közül az érckoporsón. Szepes-Szombat városának ezüst babérkoszorúja pihent a többi koszorúk fölött. Mindenfelől annyi virág és koszorú érkezett, hogy az a kocsi is, mely a gyászkoocs kísérté, egész virágos kertnek tűnt fel.

A halottas koocsát hat fehér ló vonta. Nagy néptömeg kísérte a gyászos háztól egész a templomig, hol még sűrűbb csoportokban állott a nép. Lovas rendőrök voltak felállítva az utcaszögleteken, míg a templom előtt gyalogrendőrök voltak korlátokat, hogy a bejáratnál a folongás megakadályozzák.

Három órakor már jobbadán megtelt a templom. A szabadelvűpárti képviselők kör helyiségükben gyűltek össze és testületileg vonultak a templomba. Az egyház oltára virágokkal volt feldíszítve. Az oltár előtt két virág-szék repkényoszlop között négy lobogó láng égett, melyek közt állított fel a virágokból elhalmozott koporsó. A templom falai az oszlopfejek magasságáig gyászleppel voltak bevonva; az oltár mellett s a karzatokon az elhunyt családi címere függött. A ravatalt a képviselőház szolgái állták körül. Az oltártól jobbra körben a miniszterium tagjai, hátrább a képviselők, balra az evangélikus egyház előjárói, a testületek és egyetek képviselői, a karzatokon a hölgyek foglaltak helyet.

A miniszterek közül jelen voltak: Tisza Kálmán, Pauler, Szapáry gróf, Trefort, Szende Péchy, Bedekovics, továbbá Majláth György, országbíró, Ghycy Kálmán, Percel Béla, Schuster Kassai püspök, Argelyes görög keleti püspök, Sziláry József, Bittó István, Gyürky gróf, Karácsonyi gróf, Somssich Pál, Csemegi Károly, Wecker-Gottze német főkonzul, Vrády Gábor képviselőházi alelnök, Lipovnicki, Graef altábornagy, Fehérvári báró tábornok-államtitkár, nógárdi Szontagh Pál, Simonyi Lajos báró, Simonyi Ernő és a képviselőház tagjainak legnagyobb része. (Hajnald érsek a halottas háznál volt csak jelen.)

Fél négy órakor először is a kar énekelte egy gyászalt, mely alatt az oltár előtt elmenyénre Geduly szuperitendens lépett s az ének végzetével megkezdte gyászbeszédét. Kiemelte tevékenységét, függetlenségét, jótékonyágát; a szigorúságot, melylyel maga iránt és a bőkezűséget, melylyel a szegények iránt viseltetett. Mécseshez hasonlítá az elhunytat, mely mindig másoknak világított. A gondviselés földi javakkal áldotta meg, melyeket ő csak azért tekintett magának, hogy vele egyházzát, az egyház elszegényedett férfait, meg az ügyefogyott tanítótakat segélyezze. Az az ember, mondá a szónok, — ki magától a legkisebb kényelmet, a jólét látszatát is megvonta, ezeket adott mások szükségének fedezésére. Neve a protestáns egyház történetében a Loránti Zsuzsánna, a Jeszenák stb. nevei mellett fog ragyogni. — Zsedényi, ki családlatlan, nőtelen volt, a házat, nemzetét, egyházát tekintette szeretete tárgyainak s szerette úgy, mint kívül nem sokak szerettek. — Méltán hullathatnak ravatálánál könyeket, mert nem tudhatják ki lép nyomába. A mint egyes nagyoknak az „igazságság“, a „bölcs“ nevet adja a nép, úgy fogja — mondí — elnevezni Zsedényit a „nagylelkű adakozó“-nak. Szónok a politikusról, államférfiről, nem emlékezett meg, mert azt hiszi, Zsedényinek azon téren szerzett érdemeit avatottabb fogják méltányolni.

Rövid ima után megszólalt ismét a gyászkar és halotti énekkel fejezte be a gyászünnepélyt. A közönség meghatottan oszlani kezdett.

Végül a koporsót ismét föltették a gyászkoocsra és nagy néptömeg kíséretében szállították a magyar államvasutat indóházához. Este fél nyolc órakor külön vonaton vitték Lőcsére, hol a család síraltban síraltban helyezték örök nyugalomra.

Az elhunyt testvére: Zsedényi őrnagy, öccse Okolicsányi Ödön és ennek sógora Malater kísérik a holttestet a Szepességbe.

VIDÉKI ÉLET.

Bereck, 1879. február 18.

Tekintetes szerkesztő ur!

Az asztrachani pestis, mely Oroszország hódítási terveit legalább egyideig meglehetősen meg-husította, nem csupán a cár alattvalóit ejtette páni félelembe, hanem tudvalevőleg Európa más államait s ezek között hazánk kormányát is óvintézkedések megtételére készítette.

Ily óvintézkedés mindenesetre elkerülhetetlenül szükséges, s csakugyan köszönettel tartozunk a kormányoknak, — habár csak szigorú kötelezettséget teljesítette is — midőn látjuk, hogy minden lehetőleg megtesz arra nézve, hogy e rémületes vendég min-
ket is látogatásával valamiképp ne szerencsétlenszen.

Nekünk különösen határszélieknek, kiknek elsősorban kellene farkasszemet nézni vele, nem kis megnyugtatónkra szolgál a sósmezői vámnak egy berendezett kórházzal és értelmes szakértő orvos-sal való ellátása.

De midőn a kormány ezen intézkedését megnyugtató tudomásul vesszük, őszintén örvendhetünk azon körülménynek is, hogy éppen dr. Seyfried Ernő, a gyergyói kerület tehetős fiatal orvosa lett Sósmezőre küldve. Mi, kik közelebbről vagyunk s z e r e n c s é k a, kiküldött, e kitűnően képzett, nemes lelkű s a szó szoros értelmében valódi philanthrop doktorral ismeretségben lehetni nem annyira az ő reputációja, mint inkább szenvedő embertársaink iránt teljesítünk kedves kötelességet, midőn őt Háromszék megye e kerületében, de egyebütt is mindenféle betegség s különösen szembajban szenvedők figyelmébe ajánlani el nem mulasztjuk, mint olyant, ki tudományos szakképzettségét nemes műveltsége s pacienseivel való kedves és solid bánásmódjával oly módon tudja egyeztetni, hogy mindenütt, a hol csak megfordult, a közbizalom teljes bírásával dicsekedhetik, annál is inkább, mert igen sok ezeltől terhes beteg most az ő tapintatos gyógykezelése folytán a legjobb egészségnak örvend, míg nem csekély azok száma is, kiknek ő mint jeles szemész, az élet egy legdrágább kincsét: szemük világát adta vissza.

Midőn mindezeket nyugodt lélekkel mondhatjuk e kedves ifjú doktorról, ugyanakkor legyen szabad azt is megemlítenünk, hogy míg benne a szenvedők külső és belső betegségeikben, nemkülönben szembajban teljesen résztvevő fáradhatlan buzgó orvost találunk, addig a társas körök egy finom műveltségű, nemes keblű férfit üdvözölhetünk.

Berecki.

Kovácsna, 1879. február 20.

Igen tisztelt szerkesztő ur!

Abban az időben vagyunk, melyben a keresztény világban szabadalma van minél több olyast elkövetni, a mit egész éven át szabadalom nélkül is elkövetnek több helyett, t. i. mulatnak, agyon-táncolják magukat Nos, mit gondolna valaki, ha meg nem tudná, miszerint orbai székben is vigadnak, — nem parancs után, de önként és pedig egy szép, mint szent ügy javára táncostyél rendeztetett Kovácsnán, hol még a szabadságharcú idők szep szokása honol: „egyértéve mulatni“.

Megkísértem úgy nagyjában ismertetni ez estélyt és pedig röviden, mert tudom, hogy becses lapja úgy is igénybe lesz véve más tudósítások által.

Valóban gratulálhatunk az eredménynek, mert dacára, hogy Sepsi-Szentgyörgyön, Kézi-Vásárhelyt és Torján szintén volt táncostyél rendezve, az intelligencia nem hiányzott a kovácsnai február 15-én rendezett muzeum táncostyélén sem.

A mulatság már esti nyolc órákor kezdetét vette s csakhamar megérkezett a bálánya: Szonda Lászlóné Bartha Cecília ő nagysága és bájos leánya Berta kisasszony, kik elfoglalták a terem központján számukra kijelölt helyet, hová mintegy bucsut jární sietett a tisztelő bálí köztársaság. Csakhamar teljes díszben pompázott a bálterem. A vidám arcok, festői öltözékek, de nem tulzottak, hanem inkább egyszerűek s mégis oly ézekek, csinosaknak tünnek ki, hogy mi tollunk kétszeresen méltánylandók azért; de az emelkedett hangulat, pedig gazdagok és kevésbé azok oly egyöntetűen, oly testvériesen járkáltak és társalogtak egymással, hogy az erkölcsi jelentőségnek eleget tett e nyilvános vigalomnál a célnak, mely előnyére vált. — Az igazi jókedv azonban szünóra után, midőn a sorsolás megtörtént és a füzértánc következett — érte el tetőpontját s tartott reggeli 7 óráig, mikor a szépen sikerült táncostyél névleg véget ért, mert csak ekkor kezdődött s folyt másnap délig a férfiak zeneszó melletti mulatsága.

Szóval szép volt, díszes és kielégítő volt — s csak azok sajnálhatják, kik jelen nem lehettek, hogy mennyit veszítettek ez emlékeztető mulatságon.

Nem akarok tulozni, ha őszintén azt mondom, hogy Háromszékben soha és sehol sem volt oly izléssel és gyönyörűen ékített terem, mint ez este volt; ezt pedig a rendezőségnek s kiváltságos Csia György bálbizottsági elnök urnak fáradhatlan buzgalma s feloldozásának lehetne köszönni, miért is isten soká éltesse.

Hogy kik voltak a bálkirályné — mert sokan voltak, azt megérdemlik — kiki keresse s nevezze el, mert én azokat már kiszemeltem, „kik most“ is előtttem lebegnek.

Végre pedig azt mondom, adjon a teremő még sok ilyen szép és sikeres mulatságot a mi örömkünkre, a kovácsnaiak díszére!

A pénzérdemnyről is kellene szólni, de azt csak akkor tehetem, ha a számadások betérjészetnek.

—r.—I.

Zágon, 1879. február 22.

A Kézi-vásárhelyt létesítendő közkórház javára folyó évi január 25-én a kereskedő ifjuság által rendezett és megtartott bál igen szép emlékeztetővé vált. Ugyanis a kereskedő ifjak buzditva és lelkesítve a nemes ügyek iránt mindig melegen érző s mindig lelkesülni tudó derék Török Bálint ur által emlékeztető alapítványt tettek ezen alkalommal most 102 főt összevén, de azon ígérettel, mely szerint ezen pénzt annyira fel fogják szaporítani, hogy az egy évi fentartására a majd létesítendő kórháznak elégsége legyen.

E valódi nemes emberbaráti érzeből s becsülésre méltó közügy iránti érdekeltségéből származott áldozat magában hordja a legszebb dicséretet s valóban megragadó és buzditó példája az ifjúi lélek jóra késztetőnek.

Isten áldja meg a derék ifjakat s segítse pályájukon erőről-erőre, hogy ily s ehhez hasonló nemes eljárások által minden jók közbecsülését — az élet e drága nyereségét — magoknak megszerezhessék.

És áldja meg az isten minden áldásával a vezető jókat a jelen bált rendező bizottság elnökét: Török Bálint urat, ki jelen föllépése által újabb bizonyosságot adá ismét annak, hogy társadalmi állását, közéletbeli szerencsését minő értelmesen fogja fel s helyét kiváló becsülettel betölteni nemes törekvésének ismeri.

Az egész bál jövedelméről kimutatás a következő:

Bevétel:	a) jegyekből	167 frt 04 kr.
	b) felülfizetésekből	12 frt — kr.
	c) a ker. ifjak alapítv.	105 frt — kr.
	Összesen	284 frt 04 kr.
	Kiadás	167 frt 04 kr.
	marad tiszta pénz	117 frt — kr.

Felülfizettek: Br. Szentkereszty Stephánia 5 frt, Hirsch Ede Pestről 1 frt 50 krt. Bányai Gerő 1 frt, Török Bálint 1 frt, Kovács Károly 1 frt, Bogdán Emil 1 frt, ifj. Dávid István 50 krt, Cserei Gyuláné 1 frt. Összeg 12 frt.

A kereskedő ifjak alapítványozása: Bartha Béla 2 frt, Bándi István 4 frt, Ciriák István 3 frt, Címer Lajos 3 frt, Dávid Antal 5 frt, Dávid Gyula 2 frt 80 kr, Dávid János 2 frt, Dávid Lukács 2 frt, Dobai Ferenc 2 frt, Dobál Lajos 1 frt, Erdei Béla 3 frt, Fejér Antal 2 frt, Fejér János 2 frt, Fejér Lukács 5 frt, Hosszu Gyula 2 frt, Keresztes János 3 frt, Konstanter János 3 frt 20 kr, Kovács Károly 5 frt, Lázár István 3 frt, Pap Béla 2 frt, Rákosi Jakab 2 frt, Sebők József 5 frt, Stipulovsky József 4 frt, Szakács János 3 frt, Szász Ferenc 3 frt, Takács György 4 frt, Török Bálint 5 frt, Wertán Béni 3 frt, Wertán Gyula 5 frt, Wertán János 2 frt, Wertán Vencel 5 frt. Összesen 102 frt.

Utóljára is fogadják a lelkes ifjak, felülfizetők rendezők s minden rendű résztvevők a közügy nevében forró és hálás köszönetemet.

Br Szentkereszty Stephánia, ideiglenes elnök.

Alapszabály-vázlata

A „magyar kisbirtokosok országos földhiteleggyesülete“ nek és az ezzel szövetséges „mezőgazdasági előleggyeletek“ nek

I. Az egyesület, mint országos h. t. sz. szervezet.

Ugy általában a magyar földművelési érdekek előmozdítása, mint különösen a hazai kisbirtokosoknak biztos hitelképességre emelése céljából egy a magyar korona összes területére kiterjedő országos h. t. sz. szervezet létesítetik, melynek központja s összetartó kapcsa az ország fővárosában, Budapestben székelő központi intézet, saját néven nevezve: „a magyar kisbirtokosok országos földhiteleggyesülete“, vidéki közegei (külszervei) pedig az ország-szerte alakítandó „mezőgazdasági előleggyeletek“ s illetőleg az egyesülettel szövetséges viszonyba lépett vidéki pénz és hitelintézetek (takarékpénztárak, népbankok, hitel- és öngyógy-egyletek sat.), mely szövetségi viszony létrehozatala és feltételeinek megállapítása iránt a központi egyesület és a szövetséges intézetek között — ez utóbbiak önállóságának fenntartásával — esetről esetre külön megállapodásnak leszen helye.

Ezen h. t. sz. szervezet céljai: 1.) a mezőgazdasági érdekek támogatása végett a kisebb birtokosokat az olcsó hitel jótéteményeiben részesíteni azáltal, hogy birtokaira hosszuidűjű (az évek hosszabb során át leendő) törlesztésre, felmondhatlan jelzálogkölcsonőket nyújt mezőgazdasági befektetésekre (beruházásokra) és egyéb célokra; 2.) a kisebb birtokosokat, a földműveseket s általában az összes alsóbb néposztályok tagjait az öngyógy és takarékpénztárak útján apró megtakarításokra, öntőkegyűjtésre indítani, ez által új tőkék képzését, a nemzeti vagyon gyarapítását, az adóközpénz fokozását előmozdítani, a nép erkölcsi érületét emelni, s az így gyűjtött tőkékből, valamint egyéb idegen tőkékből a mezőgazdaság vezetésére szükséges rövidebb lejáratú kölcsönöket adni, sőt a szükséges intézetekhez hasonlóan, szükség esetén segélyt is nyújtani.

A felmondhatlan hosszuidűjű törlesztési jelzálogkölcsonőket a központ — záloglevelek kibocsátása és forgalomba hozatala által beszerzendő felmondhatlan tőkékből, a rövidebb lejáratú kölcsönöket pedig a mezőgazdasági előleggyeletek személyes hitelre, tagjaik korlátolt kölcsönös és egy-

temleges jótállása mellett, saját körükben szerzett s esetleg a központból merített forgalmi tőkéjükből fogják szolgáltatni.

Az egyesület, mely nem üzervállalat, hanem nemzeti közintézet leszen, e minőségénél fogva a nyeresékeskedési célokkal járó részvénytársulati alap kizárásával hazafias alapítványok tételével jö létre.

Az egyesületet vezetik és igazgatják: a) az egyesületi közgyűlés, b) az elnökség, c) az igazgatóság és d) a felügyelő bizottság.

Az egyesület elnökét és alelnökeit mindenkoron a koronás magyar király erősíti meg ez állásukban.

Az egyesület felett gyakorlandó kormány felügyelet módját maga a kormány állapítja meg.

Az egyesület megalakul, mielőtt a központi egyesület alapítókéje képezésére az országos alaptól tett 500,000 frtnyi alapítvány tételével.

Mindenekelőtt a központi egyesület hozatik létre, azután pedig általa — vidéki bizalmi férfiai és megyei illetőleg városi köztörvényhatóságok közreműködése mellett — a mezőgazdasági előleggyeletek alakittanak meg ország-szerte, vala mint folyamatba jö a már fennálló s csatlakozni kész vidéki pénz- és hitelintézetekkel való szövetkezés.

II. A központi egyesület.

Az egyesület alapító azon hazafiak, községek, káptalanok, konventek, pénz- s hitelintézetek és egyéb erkölcsi testületek, melyek az egyesület létesítésére, fennállásának és biztonságának szilárdítása céljából a központi alapítókéjének képezésére, illetve növelésére szabad tetszésük szerint egy vagy több alapítványt tettek.

Az alapítványok, azoknak befizetési módja, és az azokkal járó jogok és kötelezettségek a következők.

I.) 5000 frtos kamatmentes,
II.) 5000 frtos kamatozó,
III.) 500 kamatozó egész- és
IV.) 100 frtos kamatozó részalapítványok.

Az alapító tetszésétől függ: egész alapítványoknak összegét egyszerre és készpénzben teljesen befizetni, vagy annak befizetését egy vagy több 10 százalékos részletig eszközölni és a be nem fizetett részt az alábbiak szerint teljesen biztosított kötvényekkel fedezni.

Ha az alapító tag (I., II.) és III.) pont alatti egész alapítványt nem egészen, hanem csak részben befizeti, alapítványának többi részét pedig biztosítani óhajtja, ez a következő módon történik:

10 százalék a kitűzendő határidőben minden esetre készpénzben befizetendő; a be nem fizetett részből pedig szabályszerű törvény teendő le, mely kellő jelzőlogi bekebelezéssel vagy jóhiteli értékpapirokkal avagy egyéb, teljes fedezetet nyújtó biztosítékokkal biztosítandó. A letett értékpapírok szelvényeiről és kamatozó biztosítékok kamatairól, azok lejártával, a letéve tulajdonos szabadon rendelkezhetik.

Az alapítványok be nem fizetett részének fedezésére nyújtott biztosítékok, az igazgatóságnak a felügyelőbizottsággal egyetértő beleegyezésével, ugyanannyi értéket képviselő más alapszabályszerű fedezettel bármikor helyettesíthetők.

A községek, káptalanok és konventek, mint alapítók által leteendő kötvények ilyen biztosítása nem kívántatik; a pénz- és hitelintézetek, egyéb erkölcsi testületek és elsőrendű cégek, mint alapítók által leteendő kötvények biztosításának szükséges föltételeit valamint a lapító k alapítványai be nem fizetett részére felajánlott biztosítékoknak mértékét s általában elfogadhatóságát — esetről esetre — az egyesület megalakultáig a létesítő bizottság, azontul pedig az igazgatóság a felügyelőbizottsággal egyetértve határozza, illetőleg bírálja s állapítja meg.

Ezen alapítványra az első tíz százalékon felül további befizetés — mely egyszerre 10%-nál magasabb nem lehet, — csak akkor követelhető az alapítótól, ha a törzsvagyon hiányok és vesztességek által csönkülést szenvedett; ily eset azonban, tekintettel az egyesület szolid vezetésére, minden nyeresékeskedést kizáró céljaira, úgy szintén az általa mivel földhitei üzletágnak — természetében rejlő — teljes biztonságára és az állam részéről az egész h. t. sz. szervezet felett gyakorlandó szigorú ellenőrzésre: csak közönséges emberi számítás felülmúló, rendkívüli körülmények között állhat be.

(Folytatás következik.)

KÜLÖNFÉLEK

— Nyéki szintársulata. Tegnap érkezett meg városunkba s szombaton kezdi meg előadását Tóth Ede „Tolonc“ című népszínművével. A társulat 21 tagból áll s kitűnő erővel rendelkezik. A tagok közt itt van Szabó és neje, az utóbbi már ismert kedves vendége városunknak. Reméljük, hogy közönségünk méltó pártolásban fogja részesíteni a rég várt, jól szervezett társulatot.

— A szíveszeti ipartanmühely javára szombaton tartott táncvigalom igen jól sikerült. A közönség kedélyesen mulatott s a mi fő dolog, a bevétel is megfelelt a várakozásoknak; 175 frt. volt a jövedelem.

— A „Bukaresti híradó” írja: Zarándi Knöpf-
ler Vilmos kir. tanácsos és országos képviselő ur
mint miniszteri biztos több napokat töltött váro-
sunkban. Küldetésének célja volt, meggyőződést
szerezni a felől, hogy a Román kormány végre-
hajtotta-e a Budapesten a pestis ellen hozott hatá-
rozatokat. A miniszteri biztos urat rendkívüli elő-
zékenységgel fogadták a Román körökben. Az osztrák-magyar követ gr. Hoyos ur pedig egy disz-
ebédet adott tiszteletére, melyre több kiváló szak-
férfa hivatalosak voltak. Zarándi dr. Knöpf-
ler Vilmos magyar miniszteri biztos ur f. hó 19-én
dél után 5¹ órakor fogadta a fejedelem ő felsége,
tovább egy óránál társalgott ő felsége a magyar
miniszter biztossal. Ugy az érkezésnél mint az el-
menésnél legszívélyesebben sorított kezét a ke-
délyes fejedelem művelt vendégével. Társalgás köz-
ben kifejezést adott ő felsége azon ohajának, hogy
minél gyakrabban látogatnák meg Romániát mag-
yar államférfiak. Ő felsége ezen ohajához teljes
szívvel mi is hozzá járunk, mert bizony kíváncsi,
hogy nem felületesen hanem behatóan ösmerje meg
egy mást a román és a magyar nemzet.

Nyílt szamárdás. Kézdi-Vásárhelyt az ev. ref.
egyház kepe-megváltási tőke szaporítására február
8-ikán tartott állarcos táncvigalomról. Bevételet 291 ft 80 kr, kiadás 87 ft 4 kr, jövedelem 205 ft 76 kr;
jegyek igénybe vétele nélkül adakoztak: Szentke-
reszty Stéphanie 3 frtot, mélt. báró Szentkereszty
Iren 1 frtot, öz. Cserai János 1 frtot, mélt. Dézi
Mihály 2 frtot, törvényszéki főjegyző tek. Benkő
Pál 1 frtot, plébános tek. Bálint László 50 krt,
kereskedő tek. Csizsár Mihály 1 frtot, kereskedő
tek. Csizsár József 1 frtot, szeszgyáros tek. Benkő
István 1 frtot, egyházi tanácsos tek. Bodor József
1 frtot, kereskedő tek. Páldiák Pál 1 frtot, Timár
tek. Papp János 1 frtot, kádár tek. Bodor György
50 krt, felülírt özeveg tekintetes Nagy Lázárné
3 frtot, kereskedő tek. Balogh Gyula 3 frtot, ke-
reskedő tek. Császár Lukács 1 frtot, szeszgyáros
tek. Nagy Ferenc 1 frtot. Mind az ajándékozók-
nak, mind a felülírtoknak egyháznak nevében
hálás köszönetet mond a bizottmány nevében Jancsó
Mózes főgondnok.

— Vahot Imre, hosszabb szenvedés után —
szív szélhűdésben halt meg. A temetés hétfőn délu-
tán 4 órakor volt, s nem Buda-Ujlakról, hanem a
kecskeméti-utca 12-ik számú házból, az elhunyt
fiának, Vahot Gyulának lakásáról.

— Rendkívüli természeti tűnemény. Borsod-
megyéből írják a „M. Lap”-nak: E hó 15., 16. és
17-ikén vidékünkön szakadatlanul villámolt és dör-
gött, s egész nyári viharok meleg záporokkal vál-
toztak. Békákat lehetett látni ugrálni s vad-ludak
csoportja vonult felettünk át nyugotról kelet-
nek. E rendkívüli idő jelenségeket azonban kedve-
ző jövő előhírnökének nem vehetjük: a vetések-
ben máris tetemes árokot látunk, s felünk az idő-
járásban beálandó reakciótól. — És csakugyan 18-
án virradóra, erős nyugati szél mellett meghűlt
a levegő s vége lett a nyári napoknak — a mi-
nőket tél derekán február közepén még soha nem
értünk.

— Egy katonai ör öngyilkossága. A „B. B.”
írja: Tegnapelőtt este 6 óra felé, a magyar pénz-
ügyminiszterium palotájában puskalövést hallottak.
A delután dolgozó hivatalnokok rémülve futottak
a folyosóra, hogy a lövés okát megtudják. Csakha-
mar észrevették, hogy a magyar kir. állami köz-
ponti pénztár előtt levő óra fal mellett hanyatt
halva fekszik. Ott volt a fegyver és a szurony is
közélen. Azonnal értesítették a történetekről a
66-ik gyalogezred illető őrcsapat-parancsnokát, ki
meg a tőrcsapatcsónaknak tett azonnal jelentést.
Rövid félóra múlva katonai bizottság jelent meg,
a tényállás főlvetelére. Konstatáltatott, hogy a ka-
tona állva, egyik kezével a fegyver csövét állá alá
illetve, a másikkal a szurony segélyével a pus-
kát elslütötte. A golyó gégejét s fejét repszte szét,
a koponya hátsó részén jött ki és a folyosó pla-
fondjába furdott. A lövés azonnal halált okozott.
Az öngyilkos alig 18 éves ifju, neve Schaff G.,
ki röviddel ezelőtt önkénytelenül állt be. Hat óra
előtt két perccel állítattott az őrhelyre és hat óra-
kor már halott volt. A holttestet a katonai kórházba
szállították.

— Egy miniszter fia. Kedden este a pesti vo-
nattal egy elegáns külsejű fiatal ember tért be Te-
mesvárra: vendéglőbe hajtatott és szobát nyitartott
magának. A vendéglőnyelbe Kadovonovics Mihály
nevet irt be, Nándorfehérvárról való. Midőn egy
negyedórámúlva a szobaleány belépett a szobába,
a fiatal embert vérében találta a szoba közepén.
A megremült leány kérdésre, hogy mi történt, az
idegen azt felelte, hogy öngyilkos akart lenni, de
a lövést elhibázta. Hatcsövű revolver volt mellette.
A fiatal ember mellén mély seb volt, ingét is egé-
sen kiegészítte. Csakhamar megjelent a vendéglőben
Blacovics a városi tőkapitány és Pujkon városi
orvos: az utóbbi a sebet olyannak mondta, mely
majdnem lehetetlenül teszi a fiatal ember életben
tarthatását. A főkapitány kérdése: mi vitte a
szerencsétlen lépésre, azt felelte, hogy atyja meg-
sértette. — Kórházba szállították. Ez a fiatal em-
ber, mint írják, két évig volt mérnök Magdeburg-
ban, és Prágán keresztül ment Temesvárra. Egy
Nándorfehérvári ur, ki véletlenül Temesvártól időz,
meglátogatta a kórházban az idegen fiatal embert,
kiben Rodovonovics nyugalmazott szerb miniszter
fiát ismerte föl. — A kórházban konstatálták, hogy

a fiatal ember örült, s az öngyilkossági kísérletet
is ily beszámíthatlan állapotban követte el. —
Csütörtökön este érkezett Temesvárra atyja s egy
rokona Nándorfehérvártól.

— Villamos asszony. Az Egyesült Államok-
ban „Me Danube” szerint egy különös eset történt,
mely tudományos szempontból megérdemli figyel-
münket. Ugyanis egy Nevada Cityből való asszony
már régóta idegbántalmakban szenvedett; minden
alkalmassába vett eszköz nem használt fájdalmait
enyhülésére. Végre megkísérelte a villamosságot s
aláveté magát a villamos telep hatásainak; de ál-
tala sem nyírt könnyebbülést s ezen kísérletet is
abbahagyta. Orvosa e műtét alatt, nemkülönben
a mióta az asszony a villamosságot elhagyta, sem-
mi különösét nem vett rajta észre. Január hó első
napján is hidegséget érzett idegeiben. Három
nappal utána, a midőn a sötét szobába ment ruhát
változtatni, legnagyobb bámulatra karját villó fény-
től körülveve látja és kis mozgás után villamos
taszításhoz hasonló lökést tapasztalt. Azután elbe-
szélt orvosának, ki azonban ezt hinni nem akarta.
Megkísérelte hát a szétbontani s a fésű minden
vonására világos szikrák jöttek létre, melyek mint-
egy a fésű fogaiól kijönnek látszottak. — Az asz-
szony tehát most már valóságos Leydeni pa-
lack.

— A chinai éhség. Chinának San-Tung, Ho-
nan, Sen-zi és Csi-li tartományai, melyek oly
nagy területet képeznek, mint Németország és
Ausztria-Magyarország összevéve, az utóbbi évek-
ben körülbelül 7 millió ember lett az éhhalál ál-
dozata. Dacára, hogy tavaly e tartományban esett
egy kis eső, mégis oly borzasztóan dúl még egyre
az éhhalál, hogy ezrenként halnak el a szerencsét-
lenek. Borzasztó még olvasni is, mit a misszioná-
riusok e szerencsétlenek helyzetéről írnak. Elédők
fahéj, gyökerek, levelek, de szerencsés, a ki ilyen-
hez is juthat. Ezrenként lesznek öngyilkosok, az
életben levők pedig eladja ruhájukat, sőt gyer-
mekeiket is, hogy pár órával tovább éljenek. A
hideg elől földalatti odukba bujnak, melyek az
emberi test kigőzölögése s a miázmák folytán sir-
jokká válnak. Igaz, hogy tettek valamit a nyomor
enyhítésére, de ez annyi, mint egy csepp víz a
mérhetetlen oceanhoz képest. E célra a múlt év-
ben Angliában négysszáz ezer forint gyűlt össze;
néhány chinai kereskedő is tekintélyes összegeket
írt alá. Egy gazdag chinai 6 ezer forintot ajándé-
kozott, de oly kikötéssel, hogy ezt misszionáriusok
összák szét a nyomorultak közt, a hatóságokra
nem meri nyugodt lélekkel bízni, mert ezek
nem juttatnák rendeltetési helyére a nélkül, hogy
valamit el ne csipnének belőle. A chinai kormány
is jelentékeny összegeket utalványozott, mik azon-
ban nagyobbrészt a lelkiismeretlen hivatalnokok
zsebébe vándoroltak. A legnagyobb áldozatot az
auropai misszionáriusok hozták a pénzek szétosztá-
sa által. Semmi veszélytől sem rettennek vissza
e derék emberek, kimondhatatlan nélkülözések közt
utazzák be az éhségsújtotta vidékeket, s osztják
ki a pénzt. Több katolikus és evangélikus missi-
onárius halt meg ennek következtében éhség-hagy-
mázban. Az európaiak ezen ténye, de különösen
a misszionáriusok ezen önfeláldozó szeretete a kü-
lönben zárkózott természetű chinaiakra a legjobb
benyomást tette, a mi roppant kihatással lehet a
missziók munkálkodásának sikerére. A különben
gyűlölt „fehér ördögöket” most mindenfelé dicsé-
retekkel halmozzák el, míg a mandarinokat gyá-
lazzák lelkiismeretlenségükkel fogva. A sarg halban
megjelenő Szin-pao című chinai újság, mely a chi-
naikat mindig a „barbárak” ellen lovalta, a leg-
nagyobb elismeréssel szól a misszionáriusok nemes
önfeláldozásáról.

LEGUJABB.

Charkov, febr. 23. Pénteken egy ismer-
etlen Krapovitch herceg kormányozta —
midőn ez épen a bálból hazatért — egy
revolvert slütött el. A kormányzó súlyo-
san meg van sebesítve. A gyilkost ül-
dözik.

Szentpétervár, febr. 23. Harmadik nap óta
nem fordult elő haláleset a járványos
vidéken és Wietjaukában.

Érték- és váltó-árfojlam a bécsi cs. kir. nyilvadás
tűzsdén február 25.

Magyar aranyjárdék	84.60
„ kincstári utalványok I. kibocsátás	—
„ „ „ II. „	118.—
„ keleti vasut II. kibocs. államköt.	76.—
„ „ 1876. évi államköt.	66.25
„ vasuti kölcsön kötvény	102.50
„ földterhermentesítési kötvény	81.—
Temesvári „	71.—
Erdélyi „	77.25
Szólódzsmaváltsági	85.75
Osztrák egys.-államadósság papírban	83.—
„ „ „ ezüstben	63.35
„ aranyjárdék	64.25
1860. államsorjegy	73.75

Nyomatott Pollák Mórán Senti-Szentgyörgyön

Osztrák nemzetbankrészesvény	115.40
„ hitelintézeti	793.—
Magyar hitelbank	229.50
Ezüst	—
Cs. kir. arany	5.49
Napoleon'd'or	9.29 ⁷ / ₁₆
Német birodalmi márka	57.50
London	116.65

Felelős szerkesztő: Malik József.

Kiadótulajdonos: Pollák Mór.

PIACI ÁRAK.

		S.-Szt. György febr. 24		Brassó febr. 21	
		frt.	kr.	frt.	kr.
H e t e t o l i t e r	Buza (tisztá)	6	10	5	90
	legszebb	5	80	5	20
	közepes	5	—	4	80
	gyöngébb	4	—	3	60
	Buza (vegyes)	4	—	3	60
	Rozs	2	60	3	20
	legszebb	2	20	3	50
	közepes	2	20	3	50
	Árpa	4	—	2	10
	Z a b	4	—	2	—
K i l o g r .	Törökbuza	9	—	3	60
	Kása	4	40	4	90
	Borsó	6	00	5	45
	Lencse	—	—	9	30
	Fuszulyka	3	50	4	50
	Lenmag	—	—	11	25
	Burgonya	1	50	1	80
	Marhahús	—	30	—	40
	Disznóhús	—	44	—	20
	Juhhús	—	—	—	40
	Faggyu friss	—	—	—	30

ÁRVEREZÉS.

Bitá községében a jelen 1879. év áprilból
24-től kezdve egymásután következő három
évre a korcsmárlási jog haszonbérbe fog-
adatni

A haszonbérhez jár egy korcsmaház pin-
cével ellátva, veteményes kerttel együtt, pá-
linka, bor és sör s mindenféle árucikk.

A kiáltási ár s a többi feltételek alólírt
községi főbírónál megtekinthetők.

Az árverezés jelen év március 1-én fog
megtartatni

Bitán, 1879. február 17-én.

Szabó József,
főbíró

3 3

Haszonbérlet.

Sepsi-Nagybaczon községben s annak határán fekvő Lányi-féle birtok, mely igen jól beren-
dezett gazdasági épületek s kényelmes több osztályzatú kemény anyagból épült udvarház, lucernás,
gyümölcsös és veteményes kertek,

150 katastrális hold jó minőségű szántó és kaszáló,

minte

400—500 darab juh

vagy más apró marhára a kórházon arányosított legelés, faizás és más a birtok után járó közi-
vadalmakból illetményből áll, folyó 1879-ik évi április 24-ik napjától 3—9 évig haszonbérbe, eset-
leg örök áron is adandó.

A birtok Baróc városar helyhez és Ágostonfalva vasutállomáshoz közel fekszik.
E tárgyban értekezhetni tulajdonos sepsiszentgyörgyi nyugalmazott kir. adótárnok
Töröczy Andrásnál.